NN 118/2018 (27.12.2018.), Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 2017/1131 o novčanim fondovima

HRVATSKI SABOR

2336

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 2017/1131 O NOVČANIM FONDOVIMA

Proglašavam Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 2017/1131 o novčanim fondovima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 14. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/216
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 19. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 2017/1131 O NOVČANIM FONDOVIMA

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuje postupak izdavanja odobrenja za osnivanje i upravljanje novčanim fondovima, područje rada i ovlasti nadležnog tijela i prekršajne odredbe za provedbu uredbi Europske unije iz članka 2. ovoga Zakona.

Pravo Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osiguravaju pretpostavke za provedbu sljedećih uredbi:

1. Uredbe (EU) 2017/1131 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o novčanim fondovima (Tekst značajan za EGP) (SL L 169, 30. 6. 2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/1131)

2. Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2018/990 od 10. travnja 2018. o izmjeni i dopuni Uredbe (EU) 2017/1131 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu jednostavnih, transparentnih i standardiziranih (STS) sekuritizacija i komercijalnih zapisa osiguranih imovinom (ABCP-ovi) te zahtjeva za imovinu primljenu u okviru obratnih repo ugovora i metodologija procjene kreditne kvalitete (Tekst značajan za EGP) (SL L 177, 13. 7. 2018.) (u daljnjem tekstu: Delegirana Uredba Komisije) i

3. Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2018/708 od 17. travnja 2018. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u vezi s obrascem koji upravitelji novčanih fondova trebaju upotrebljavati za izvješćivanje nadležnim tijelima kako je predviđeno člankom 37. Uredbe (EU) 2017/1131 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 119, 15. 5. 2018) (u daljnjem tekstu: Provedbena Uredba Komisije (EU) 2018/708).

Pojmovi

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Agencija* je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga čije su nadležnosti i područje rada propisani zakonom kojim se uređuje područje rada i nadležnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova

2. *ukupan prihod* je ukupni godišnji prihod na temelju posljednjih dostupnih godišnjih financijskih izvještaja koji je počinitelj prekršaja ostvario od obavljanja svoje gospodarske djelatnosti

3. *službeni godišnji financijski izvještaji* su revidirani godišnji financijski izvještaji u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika i primjena standarda financijskog izvještavanja

4. *MMF* je novčani fond

5. *VNAV MMF* je novčani fond s promjenjivom netovrijednošću imovine

6. *LVNAV MMF* je novčani fond s netovrijednošću imovine niske volatilnosti

7. *CNAV MMF* je novčani fond javnog duga s nepromjenjivom netovrijednošću imovine

8. *UCITS fond* je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom

9. *AIF* je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnim investicijskim fondovima

10. *društvo za upravljanje* je:

– u slučaju novčanog fonda koji je UCITS, društvo za upravljanje koje obavlja djelatnost upravljanja UCITS fondovima

– u slučaju novčanog fonda koji je AIF, društvo za upravljanje koje obavlja djelatnost upravljanja AIF-ovima ili AIF s unutarnjim upravljanjem

11. *država članica* je država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o europskom gospodarskom prostoru.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju istovjetno značenje kao pojmovi upotrijebljeni u Uredbi (EU) 2017/1131.

POGLAVLJE II.
NADLEŽNO TIJELO, NADLEŽNOSTI I PODRUČJE RADA

Nadležno tijelo

Članak 4.

U skladu s člankom 2. točkom 17. Uredbe (EU) 2017/1131, nadležno tijelo je Agencija.

Osnivanje novčanog fonda, sadržaj prospekta i pravila novčanih fondova

Članak 5.

(1) Za osnivanje i upravljanje novčanim fondom potrebno je podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje i upravljanje novčanim fondom i ishoditi odobrenje Agencije.

(2) U zahtjevu za izdavanje odobrenja za osnivanje i upravljanje novčanim fondom podnositelj mora navesti i vrstu novčanog fonda za koju se podnosi zahtjev, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1131, te uz njega dostaviti sve dokumente i dokaze, posebice na zahtjev Agencije, potrebne za dokazivanje usklađenosti s Uredbom (EU) 2017/1131 i ovim Zakonom.

(3) Agencija će o zahtjevu za izdavanje odobrenja za osnivanje i upravljanje novčanim fondom odlučiti rješenjem u roku od dva mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva.

(4) Smatrat će se da je zahtjev uredan ako, u skladu s člancima 4. i 5. Uredbe (EU) 2017/1131 i odredbama ovoga Zakona, sadržava sve propisane podatke i ako mu je priložena sva potrebna dokumentacija s propisanim sadržajem.

(5) Ako na temelju dostavljenog zahtjeva, dokumentacije i dokaza iz stavka 2. ovoga članka Agencija procjeni da su društvo za upravljanje i novčani fond usklađeni s Uredbom (EU) 2017/1131 te da novčani fond zadovoljava uvjetima vrste MMF-a iz Uredbe (EU) 2017/1131 za koju je podnesen zahtjev, donijet će rješenje kojim se izdaje odobrenje za osnivanje i upravljanje novčanim fondom.

(6) Agencija će društvu za upravljanje rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje i upravljanje novčanim fondom:

a) iz razloga navedenih u zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova i/ili Uredbi (EU) 2017/1131 i/ili

b) ako društvo za upravljanje za sebe i za fond nije dokazalo da su usklađeni s Uredbom (EU) 2017/1131 te da fond zadovoljava uvjetima za vrstu MMF-a iz Uredbe (EU) 2017/1131 za koju je podnesen zahtjev.

(7) Izdavanjem odobrenja za osnivanje i upravljanje novčanim fondom smatra se da je Agencija izdala i odobrenje na prospekt i/ili pravila tog novčanog fonda.

(8) Prospekt novčanog fonda odnosno pravila novčanog fonda, kada je to primjenjivo, pored obveznog sadržaja propisanog zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i/ili zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova, ovisno o tome koji je od navedenih zakona primjenjiv, mora sadržavati i podatke iz članka 21. stavka 3., članka 36. stavaka 1., 3. i 5. Uredbe (EU) 2017/1131 te, kada je primjenjivo, i podatke iz članka 26. i članka 34. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/1131.

(9) Društvo za upravljanje novčanim fondom koji je AIF iz Republike Hrvatske ili druge države članice, koje namjerava malim ulagateljima u Republici Hrvatskoj nuditi udjele takvog fonda kojim upravlja, mora za to dobiti prethodno odobrenje Agencije.

Registar novčanih fondova

Članak 6.

Novčani fondovi za koje je Agencija izdala odobrenje za osnivanje i upravljanje upisuju se kao novčani fondovi u registar društava za upravljanje i UCITS fondova Republike Hrvatske odnosno društava za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima i alternativnih investicijskih fondova Republike Hrvatske koje vodi Agencija sukladno zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova.

Primjenjivi propisi

Članak 7.

(1) Na imovinu novčanog fonda koji je UCITS fond i njezino ulaganje ne primjenjuju se odgovarajuće odredbe o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja iz zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom, osim ako je Uredbom (EU) 2017/1131 izričito određeno drugačije.

(2) Na imovinu novčanog fonda koji je AIF i njezino ulaganje ne primjenjuju se odgovarajuće odredbe o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja iz zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova ili propisa donesenih na temelju toga zakona.

(3) Iznimno od odredbi zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova, kada se zbog promjene investicijske strategije mijenjaju pravila AIF-a, koji time namjerava postati novčani fond, za takvu promjenu pravila AIF-a društvo za upravljanje dužno je ishoditi prethodno odobrenje Agencije, a na postupak promjene pravila AIF-a na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o bitnim promjenama prospekta iz zakona kojim se uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom.

(4) Na pitanja vezana za postupanje Agencije, posebice u odnosu na postupak izdavanja odobrenja za osnivanje i upravljanje novčanim fondom, koja nisu uređena Uredbom (EU) 2017/1131 ili ovim Zakonom, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova.

Izuzeci od ograničenja ulaganja

Članak 8.

(1) Ako su prekoračenja ograničenja ulaganja propisana Uredbom (EU) 2017/1131, ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i/ili prospektom UCITS fonda odnosno prospektom ili pravilima AIF-a posljedica okolnosti na koje društvo za upravljanje nije moglo utjecati, društvo za upravljanje dužno je uskladiti ulaganja novčanog fonda u roku od jednog mjeseca od dana nastanka prekoračenja ulaganja i poduzimati transakcije ponajprije u svrhu usklađenja ulaganja imovine novčanog fonda, pri čemu mora uzimati u obzir interese imatelja udjela, nastojeći pri tome eventualni gubitak svesti na najmanju moguću mjeru.

(2) Ako su prekoračenja ograničenja ulaganja propisana Uredbom (EU) 2017/1131, ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i/ili prospektom UCITS fonda odnosno prospektom ili pravilima AIF-a posljedica transakcija koje je sklopilo društvo za upravljanje, a kojima su se u trenutku njihova sklapanja prekoračila navedena ograničenja, društvo za upravljanje dužno je uskladiti ulaganja novčanog fonda odmah po saznanju za prekoračenje

ograničenja. Društvo za upravljanje dužno je novčanom fondu i/ili ulagateljima nadoknaditi tako nastalu štetu u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i propisima donesenim na temelju istoga odnosno u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova.

Iznimka za ulaganje u depozite

Članak 9.

(1) Iznimno od ograničenja iz članka 17. stavka 1. točke b) Uredbe (EU) 2017/1131, najviše 15 % netovrijednosti imovine novčanog fonda može se uložiti u depozite kod kreditne institucije iz članka 12. Uredbe (EU) 2017/1131.

(2) Iznimno od ograničenja iz članka 17. stavka 6. podstavka 1. Uredbe (EU) 2017/1131, najviše 20 % netovrijednosti imovine novčanog fonda može se uložiti u:

a) instrumente tržišta novca, sekuritizacije i ABCP-ove čiji je izdavatelj jedna te ista osoba

b) depozite kod te osobe i

c) izloženosti koje proizlaze iz transakcija s OTC izvedenicama sklopljenih s tom osobom.

POGLAVLJE III.
NADZOR

Postupak nadzora koji provodi Agencija

Članak 10.

(1) Nadzor nad provedbom Uredbe (EU) 2017/1131 i ovoga Zakona u okviru svoje nadležnosti Agencija obavlja u skladu s odredbama članaka 38. – 41. Uredbe (EU) 2017/1131, ovoga Zakona i propisa donesenima na temelju njega, zakona kojima je uređeno osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i alternativnih investicijskih fondova i zakona kojim se uređuje područje rada i nadležnosti Agencije.

(2) Nadzor nad provedbom Uredbe (EU) 2017/1131 obuhvaća i nadzor nad provedbom Delegirane Uredbe Komisije i Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2018/708, koje su donesene na temelju Uredbe (EU) 2017/1131.

Nadzorne mjere Agencije

Članak 11.

(1) Kada Agencija utvrdi povrede odredbi Uredbe (EU) 2017/1131 i/ili ovoga Zakona, ovlaštena je izreći nadzorne mjere propisane zakonima kojima je uređeno osnivanje i poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i alternativnih investicijskih fondova, ovisno o tome koji je zakon primjenjiv.

(2) Osim nadzornih mjera iz stavka 1. ovoga članka, Agencija je ovlaštena izreći i posebnu nadzornu mjeru, i to zabraniti da se za fond upotrebljava naziv »novčani fond« ili bilo koji drugi naziv na osnovi kojeg se može zaključiti da je UCITS ili AIF novčani fond.

(3) Agencija će rješenjem ukinuti rješenje kojim je, sukladno odredbama ovoga Zakona i člankom 4. ili 5. Uredbe (EU) 2017/1131, izdano odobrenje za osnivanje i upravljanje novčanim fondom ako se u slučaju provedene obnove postupka utvrdi da je rješenje kojim se izdaje odobrenje za osnivanje i upravljanje tim novčanim fondom doneseno na temelju neistinitih ili netočnih podataka ili izjava bitnih za donošenje tog rješenja.

(4) Agencija može rješenjem ukinuti rješenje kojim je, sukladno odredbama ovoga Zakona i člankom 4. ili 5. Uredbe (EU) 2017/1131, izdano odobrenje za osnivanje i upravljanje novčanim fondom ako je društvo za upravljanje teško, sustavno ili često kršilo odredbe članaka 9. – 21., članaka 23. – 34. ili članka 36. Uredbe (EU) 2017/1131.

Ovlasti nadležnog tijela

Članak 12.

Agencija, kao nadležno tijelo u smislu Uredbe (EU) 2017/1131 i ovoga Zakona, detaljnije pravilnikom uređuje:

1. pojedinosti o kriterijima prema kojima se utvrđuju STS sekuritizacije i ABCP – ovi prihvatljivi za ulaganja novčanih fondova u skladu s Delegiranom Uredbom Komisije

2. pojedinosti o kvantitativnim i kvalitativnim zahtjevima za likvidnost koji su primjenjivi na imovinu iz članka 15. stavka 6. Uredbe (EU) 2017/1131 te kvantitativnim i kvalitativnim zahtjevima za kreditnu kvalitetu koji su primjenjivi na imovinu iz članka 15. stavka 6. točke (a) Uredbe (EU) 2017/1131, u skladu s delegiranim aktima koje Europska komisija donosi na temelju članka 15. stavka 7. i članka 45. Uredbe (EU) 2017/1131

3. pojedinosti vezane za kriterije za validaciju metodologije unutarnje procjene kreditne kvalitete instrumenata tržišta novca, sekuritizacija i ABCP-ova, kako su navedeni u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2017/1131, u skladu s Delegiranom Uredbom Komisije

4. pojedinosti vezane za kriterije za kvantifikaciju kreditnog rizika i relativnog rizika neispunjavanja obveza izdavatelja i instrumenta u unutarnjoj procjeni kreditne kvalitete instrumenata tržišta novca, sekuritizacija i ABCP-ova, kako su navedeni u članku 20. stavku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2017/1131, u skladu s Delegiranom Uredbom Komisije

5. pojedinosti vezane za kriterije za utvrđivanje kvalitativnih pokazatelja koji se odnose na izdavatelja instrumenta u unutarnjoj procjeni kreditne kvalitete instrumenata tržišta novca, sekuritizacija i ABCP-ova, kako su navedeni u članku 20. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) 2017/1131, u skladu s Delegiranom Uredbom Komisije

6. pojedinosti vezane za značenje bitne promjene koja bi mogla utjecati na postojeću procjenu kreditne kvalitete instrumenata tržišta novca, sekuritizacija i ABCP-ova iz članka 19. stavka 4. točke (d) Uredbe (EU) 2017/1131, u skladu s Delegiranom Uredbom Komisije

7. pojedinosti vezane za zajedničke referentne parametre za scenarije za testiranje otpornosti na stres novčanog fonda iz članka 28. Uredbe (EU) 2017/1131, u skladu sa smjernicama Europske agencije za nadzor vrijednosnih papira i tržišta kapitala o scenarijima testiranja otpornosti na stres u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) 2017/1131

8. pojedinosti u vezi s obrascima za izvješćivanje nadležnim tijelima koji sadrže informacije iz članka 37. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU) 2017/1131, u skladu s Provedbenom Uredbom Komisije (EU) 2018/708.

POGLAVLJE IV.
PREKRŠAJNE ODREDBE

Uvodne odredbe

Članak 13.

(1) Ako je počinitelj prekršaja, u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, matično društvo ili ovisno društvo matičnog društva koje ima obvezu izrade konsolidiranih financijskih izvještaja, ukupni prihod iz članka 3. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona određuje se na temelju konsolidiranih financijskih izvještaja koje je odobrilo upravljačko tijelo krajnjeg matičnog društva.

(2) Ako službeni godišnji financijski izvještaji u smislu članka 3. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona za godinu u kojoj je počinjen prekršaj nisu dostupni u trenutku izricanja novčane kazne, za osnovicu izračuna iznosa kazne uzet će se posljednja službena godišnja financijska izvješća koja su prethodila toj godini.

Teži prekršaji društva za upravljanje

Članak 14.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1 % do 10 % od ukupnog prihoda ostvarenog u godini počinjenja prekršaja, koji je utvrđen službenim financijskim izvještajima za tu godinu, kaznit će se za prekršaj društvo za upravljanje ako:

1. u odnosu na UCITS fond ili AIF kojim upravlja upotrebljava naziv novčani fond, MMF ili bilo koji drugi naziv koji upućuje na novčani fond, za fondove koji nisu dobili odobrenje za osnivanje i upravljanje novčanim fondom u skladu s člankom 5. stavkom 5. ovoga Zakona

2. uloži imovinu MMF-a u kategorije financijske imovine različite od onih propisanih člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/1131, protivno zabrani iz članka 9. stavka 2. točke a) Uredbe (EU) 2017/1131

3. u odnosu na imovinu MMF-a izvrši transakciju kratke prodaje instrumenata tržišta novca, sekuritizacije, ABCP-a ili udjela ili dionica drugog MMF-a, protivno zabrani iz članka 9. stavka 2. točke b) Uredbe (EU) 2017/1131

4. imovinu MMF-a, izravno ili neizravno, izloži dionicama ili robama, što uključuje i izloženosti korištenjem financijskih izvedenica, certifikata koji ih predstavljaju, indeksa koji se na njima temelje ili na bilo koji drugi način, protivno zabrani iz članka 9. stavka 2. točke c) Uredbe (EU) 2017/1131

5. za račun MMF-a sklopi sporazum o pozajmljivanju vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili bilo koji drugi sporazum koji tereti imovinu MMF-a, protivno zabrani iz članka 9. stavka 2. točke d) Uredbe (EU) 2017/1131

6. za račun MMF-a uzima u zajam novac od trećih osoba ili iz imovine MMF-a daje u zajam novac trećim osobama, protivno zabrani iz članka 9. stavka 2. točke e) Uredbe (EU) 2017/1131

7. uloži imovinu MMF-a kojim upravlja u instrumente tržišta novca koji ne zadovoljavaju bilo koji od uvjeta iz članka 10. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/1131

8. uloži imovinu MMF-a kojim upravlja u sekuritizacije ili komercijalne zapise osigurane imovinom (ABCP) različite od onih iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/1131